

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ในขณะที่เชียงใหม่ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมทั้งสำหรับคนไทยและชาวต่างชาติ อย่างไรก็ตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นเขาและการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนน รวมไปถึงการดูแลช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้เชียงใหม่เป็นเมืองที่ปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยวใน 5 ด้านคือ การจัดการข้อมูลอุบัติเหตุ การสร้างถนนที่ปลอดภัย การจัดการรถจักรยานยนต์เช่าที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับบริบทการเดินทางของจังหวัด การจัดการรถทัศนาจรที่มีคุณภาพ และการจัดการหลังเกิดอุบัติเหตุที่มีคุณภาพ

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุในปัจจุบันไม่สามารถจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวออกมาได้ แต่จากการทำการทดลองร่วมกับโรงพยาบาล 41 แห่งสามารถพัฒนาต้นแบบการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุที่สามารถจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติออกมาได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับประเทศต่อไป ในด้านของถนนพบว่าปัญหาหลักของนักท่องเที่ยวในการเดินทางคือความไม่ชำนาญเส้นทางเนื่องจากเป็นคนนอกพื้นที่ และการขาดป้ายจราจรที่เพียงพอและสามารถเข้าใจได้ โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก จึงได้มีการพัฒนาแนวทางในการให้ข้อมูลความปลอดภัยเส้นทางด้วยรูปแบบใหม่ที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ข้อจำกัดของระบบขนส่งสาธารณะในจังหวัดเชียงใหม่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องแสวงหาทางเลือกในการเดินทางด้วยการเช่ารถจักรยานยนต์ในการขับขี่ท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่อยู่อย่างกระจัดกระจาย และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ โดยเฉพาะในกลุ่มที่ไม่เคยขับขีรถจักรยานยนต์มาก่อน การศึกษาได้เสนอทางเลือกในการเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่การจำกัดสิทธิในการเดินทางอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของระบบขนส่งสาธารณะที่มีอยู่ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการรถทัศนาจรด้วยระบบการให้ดาวที่ให้ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการมีส่วนร่วมจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงการให้บริการและทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงการให้บริการที่มีคุณภาพได้ง่ายขึ้น การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทำประกันจะทำให้การดูแลหลังเกิดอุบัติเหตุมีความสะดวกมากขึ้น ลดภาระค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงทั้งกับตัวเอง และโรงพยาบาล

Abstract

Tourism is the main driving force for Thai economy. Chiang Mai is the major tourism's destination for both Thai and Foreigners. However, due to its difficult mountainous terrain and its distribution of tourists' attractions, Chiang Mai is prone to road accident and provide difficulty for post-care service. This requires a study on how to improve travel safety in Chiang Mai on 5 topics, i.e., Accident Data Management, Safe Roads, Safe Rental Motorcycle, Quality Charter-bus Service, and Quality Post-Care Service.

The study found that the current accident data record could not identify tourists but after the study the experimental procedure on 41 hospitals to identify tourists is found and can be developed into other provinces around the country. Unfamiliarity of roads and insufficient and understandable traffic signs are the main causes of accident for tourists. A new approach to improve both causes is proposed by the project. Lacking accessible and affordable public transport is the main reason for tourists to adopt an alternative mode of transportation, i.e., rental motorcycle to access many distributed tourists' destinations, but also very unsafe especially novice riders. With this limitation in mind, the new proposal to adopt a safer rental motorcycle management system is designed and presented. Five-star rating for quality charter-bus service is being proposed as it creates more participation from both service provider and customer. It is also easily accessible by tourists which will provide competition to the industry to offer a better and safe service. Travel insurance scheme can be implemented to offer better post-care service and less burden to both tourists and hospitals.